

Het familiebedrijf: veelzijdig belang voor de Nederlandse samenleving

Belangrijkste bevindingen

Maart 2016

Wat is het belang van familiebedrijven voor de Nederlandse samenleving?

Familiebedrijven blijken van groot belang voor Nederland

Dat familiebedrijven de kern vormen van de Nederlandse economie, is bekend. Bijna 70% van de Nederlandse bedrijven is een familiebedrijf. Zij zorgen voor meer dan de helft van de werkgelegenheid en voor meer dan de helft van het bnp. Maar dat deze bedrijven ook op andere terreinen een cruciale rol spelen is tot nog toe onderbelicht gebleven.

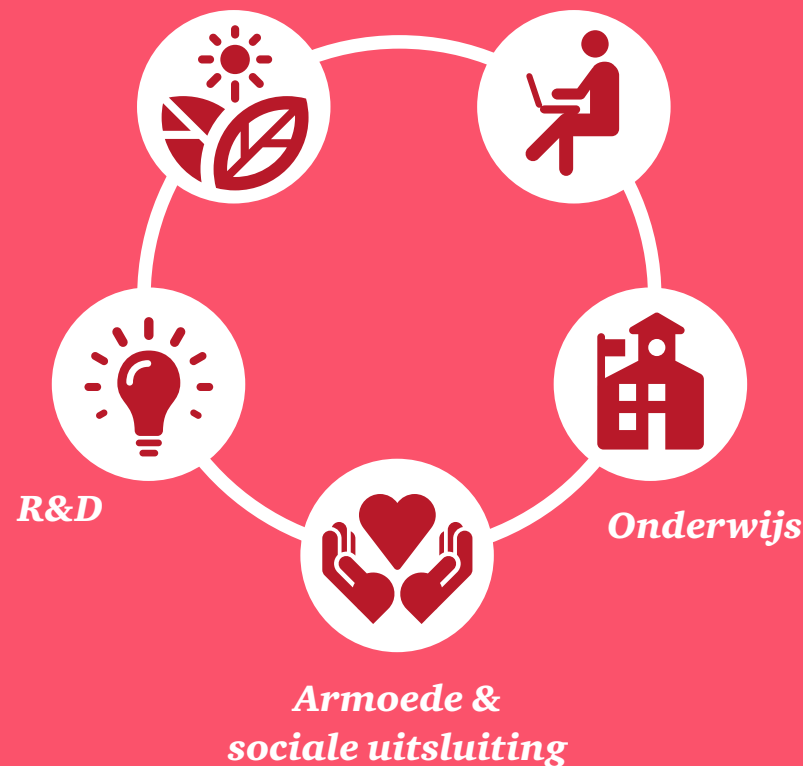
PwC onderzocht het belang van familiebedrijven voor de Nederlandse samenleving. Daarbij zijn de Europa 2020-doelstellingen als uitgangspunt genomen. Deze doelstellingen beogen een slimme, duurzame en inclusieve groei van de Europese economie in 2020. Dit is uitgewerkt in vijf thema's. Net als iedere lidstaat, heeft Nederland haar eigen nationale doelstellingen bepaald voor elk van de vijf thema's. Wat is de invloed van familiebedrijven op het behalen van deze Nederlandse doelstellingen?

Klik [hier](#) voor het volledige rapport, voor meer informatie kunt u contact opnemen met Casper de Nooijer.

Europa 2020 doelen

Duurzaamheid

Werkgelegenheid

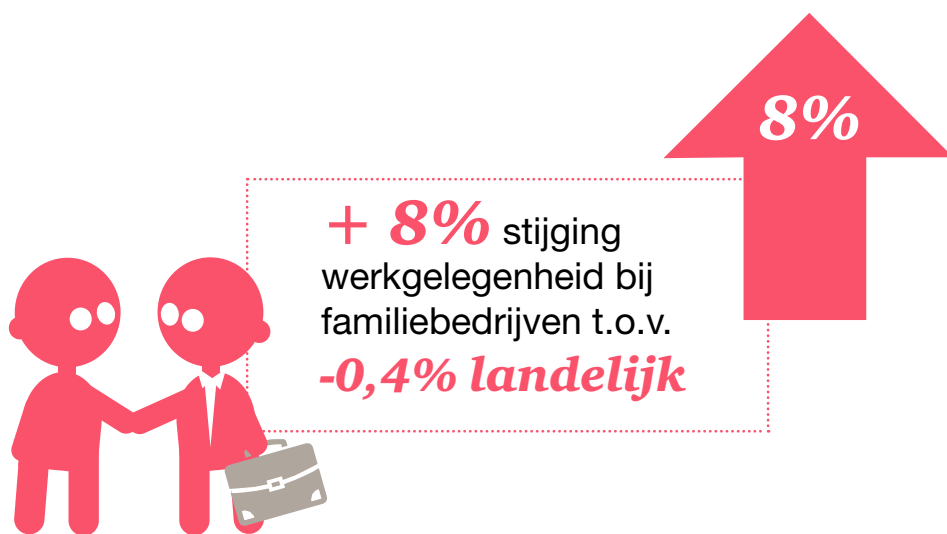

1. Familiebedrijven creëren meer werkgelegenheid

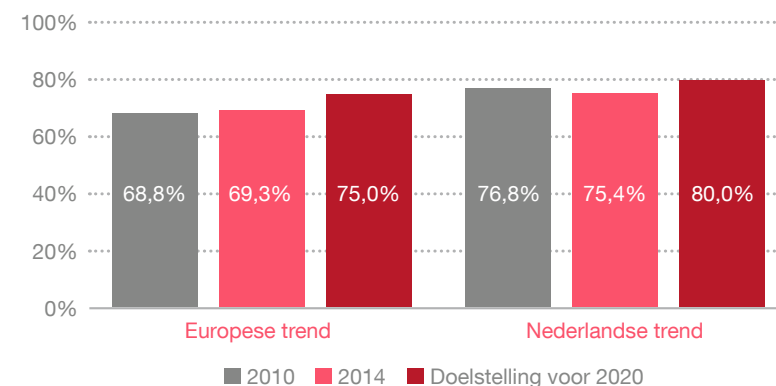
Werkgelegenheid bij familiebedrijven met meer dan 100 werknemers stijgt harder dan landelijk gemiddelde

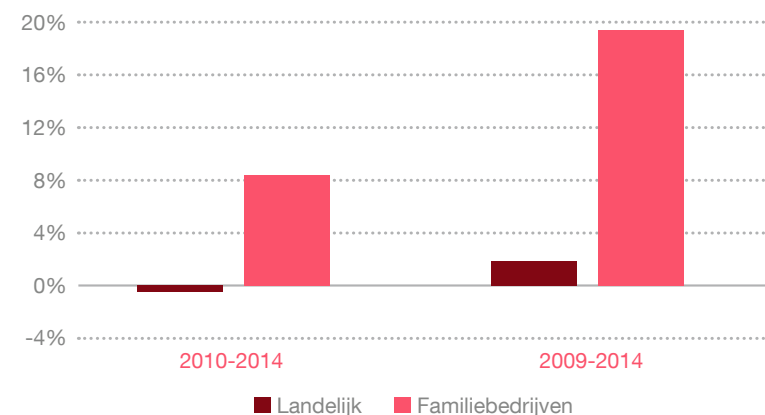
Nederland heeft als doel gesteld dat in 2020 minimaal 80% van de Nederlandse bevolking tussen de 20 en 64 jaar aan het werk moet zijn. Ons onderzoek laat zien dat familiebedrijven een positieve invloed hebben op de groei van de werkgelegenheid in Nederland. Familiebedrijven met meer dan 100 werknemers in Nederland lieten tussen 2010 en 2014 een opvallende groei zien. Daarnaast zetten familiebedrijven zich in voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Juist voor deze kwetsbare groep en in deze tijd is er grote behoefte aan arbeidsplaatsen. Het hebben van een betaalde baan is voor mensen van grote invloed op hun levensstandaard en ontwikkelingsmogelijkheden. Het bevordert de kwaliteit van leven en draagt bij aan sociale integratie.

Arbeidsparticipatie in Nederland en Europa

Groei aantal banen landelijk vs. familiebedrijven

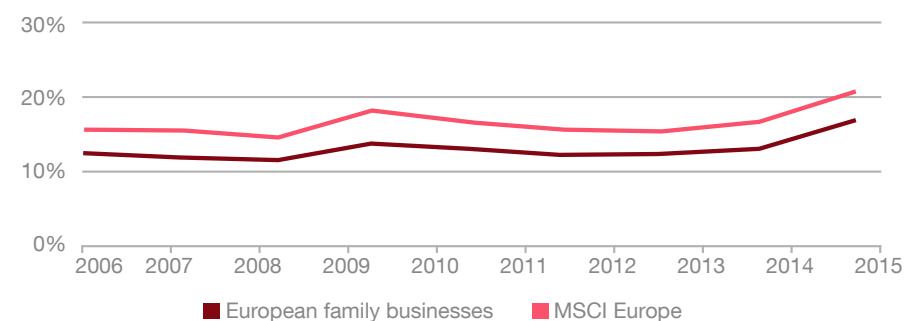
2. Het familiebedrijf: een focus op rendabele innovatie

R&D-investeringen door familiebedrijven kennen een hogere rentabiliteit dan die van niet-familiebedrijven

Efficiënte R&D draagt bij aan het creëren van werkgelegenheid en een efficiënte en duurzame groei van de economie. Nederland wil daarom dat in 2020 2,5% van het Nederlandse bbp wordt geïnvesteerd in R&D. In 2013 bedroegen de uitgaven aan R&D 1,98% van het bbp. Daarmee heeft Nederland op het gebied van R&D nog significante stappen te maken. Het bedrijfsleven, inclusief familiebedrijven, gelden van oudsher als de grote aanjager van R&D. Hoewel de omvang van de investeringen in R&D door Europese familiebedrijven wat achterblijven bij de niet-familiebedrijven, toont onderzoek aan dat familiebedrijven wel degelijk aanzienlijk investeren in R&D maar bovenal dat de rentabiliteit van investeringen door familiebedrijven hoger is dan die van niet-familiebedrijven.

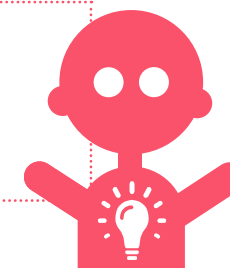
Ontwikkeling ratio R&D / omzet

Uitgaven aan R&D in Nederland in 2013 (miljoenen euro's)

Bron / bestemming	Bedrijfsleven	Onderzoeksinstellingen	Hoger onderwijs	Totaal
Bedrijfsleven	5.946	258	311	6.515
Overheid	143	954	3.151	4.248
Hoger onderwijs	17	20	0	37
Non-profit sector	32	50	309	391
Van buiten Nederland	957	277	318	1552
Totaal	7.095	1.559	4.089	12.743

12,8% van de totale omzet wordt aan R&D besteed

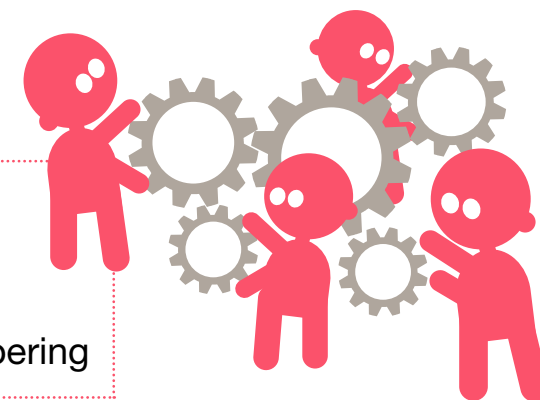
3. Duurzaamheid zit in het DNA van familiebedrijven

Familiebedrijven liggen op koers voor de Nederlandse duurzaamheidsdoelstellingen

Duurzaamheid is een breed begrip. Een belangrijke component van duurzaamheid zijn de klimatologische gevolgen van ons handelen. Veel aandacht voor duurzaamheid is gericht op het beschermen van het klimaat. Maar het bevorderen van duurzaamheid draagt ook bij aan een concurrerende economie. Energiebesparing en het terugdringen van CO₂-uitstoot maken bedrijven en consumenten minder afhankelijk van fossiele brandstoffen en zorgen voor een besparing op de invoer van olie en gas. Uit ons onderzoek blijkt dat familiebedrijven duurzaamheid hoog op de agenda hebben staan. Ruim 60% van de onderzochte familiebedrijven ontplooiën duurzame initiatieven, zoals duurzame mobiliteit of duurzame energieprojecten. Deze inzet laat zich onder meer verklaren door de langetermijnvisie van familiebedrijven. Het streven naar duurzaamheid past in het denken aan toekomstige generaties.

>60%
van familiebedrijven
zet zich in voor een
duurzame bedrijfsvoering

2020-doelstellingen voor Europa en Nederland op het gebied van duurzaamheid

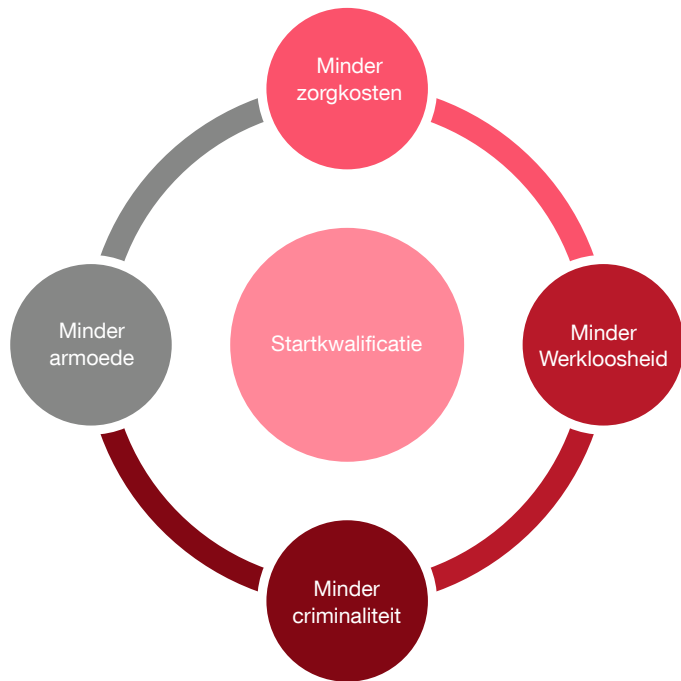
	Doelstellingen Europa 2020	Doelstellingen Nederland 2020	Nederland gerealiseerd in 2012
Minder CO ₂ -uitstoot van bedrijven die niet onder CO ₂ -emissiehandelsstelsel vallen dan in 1990	20%	16%	15,20%
Duurzame energie	20%	14%	4,50%
Energiebesparing	20%	1,5%	1,1% gemiddeld per jaar (2004- 2012)

4. Het gulden gilde: familiebedrijven als opleiders

Familiebedrijven dragen hun steentje ruimschoots bij

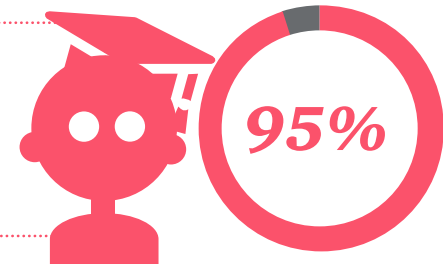

Belang van een startkwalificatie

Onderwijs is van groot belang voor een samenleving: onderwijs zorgt voor persoonlijke ontwikkeling, draagt bij aan een betere gezondheid en vergroot de kansen op een betaalde baan. De Nederlandse overheid streeft in 2020 naar minder dan 8% vroegtijdig schoolverlaters. Dat wil zeggen dat ten minste 92% van de Nederlandse jongeren tussen de 18-24 jaar een startkwalificatie moet behalen. Het bieden van passende stage- en leerwerkplekken aan MBO-leerlingen wordt gezien als een cruciaal middel om vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen. Uit ons onderzoek blijkt dat maar liefst 95% van de onderzochte familiebedrijven geregistreerd staat als erkend leerbedrijf. Het contrast met het percentage familiebedrijven dat melding maakt van een samenwerking met een MBO is opvallend. De inzet van het familiebedrijf op het gebied van onderwijs betaalt zich mede uit in het bevorderen van werkgelegenheid en het bestrijden van armoede en sociale uitsluiting.

95% van familiebedrijven is erkend leerbedrijf

5. Familiebedrijven geëngageerd om armoede te bestrijden

Familiebedrijven dragen ruim bij aan de strijd tegen armoede & sociale uitsluiting

Van een risico op armoede of sociale uitsluiting is volgens de Europese definitie sprake als er:

- (a) een risico op armoede bestaat en/of;
- (b) er ernstige financiële beperkingen zijn en/of;
- (c) iemand deel uitmaakt van een huishouden waarin weinig wordt gewerkt.

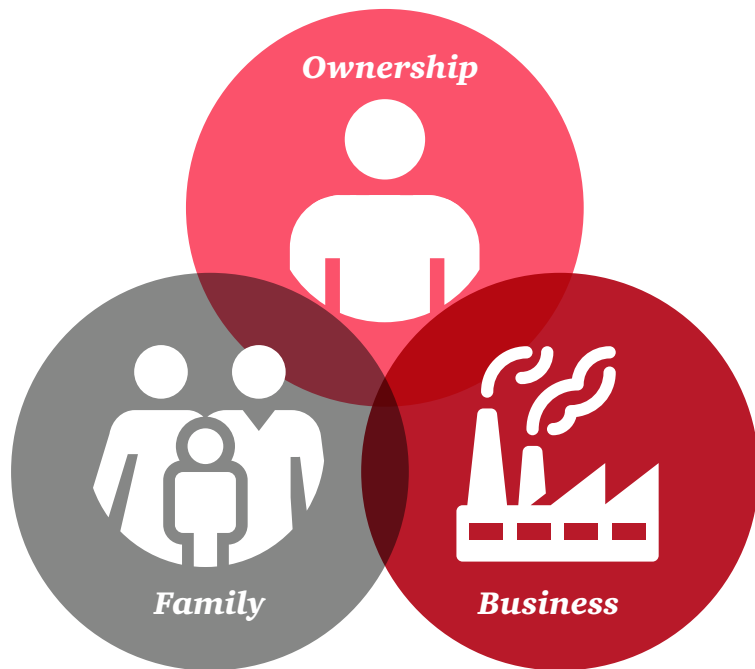
In 2014 bestond voor ruim 10% van de Nederlandse huishoudens een risico op armoede of sociale uitsluiting. Een belangrijke oorzaak van armoede is gebrek aan werk of een lage werkintensiteit. Daarom richt de Nederlandse overheid zich voor armoede & sociale uitsluiting op het bevorderen van werkgelegenheid. Nederland streeft ernaar in 2020 het aantal huishoudens met een lage werkintensiteit terug te brengen met 100.000. Familiebedrijven zetten zich op uiteenlopende wijze in voor het bestrijden van armoede. Niet alleen hebben zij sinds 2010 meer werkgelegenheid gecreëerd dan niet-familiebedrijven, ook bieden familiebedrijven stage- en werkplekken aan jongeren met een Wajong-uitkering en vluchtelingen, investeren zij in de lokale zorg- en welzijnssector of verzorgen zij kerstpakketten en maaltijden voor Voedselbanken Nederland en Het Leger des Heils.

10% van de huishoudens loopt risico op armoede. Familiebedrijven pakken dit in hun directe omgeving aan

10%

Conclusie: familiebedrijven hebben een belangrijke positieve invloed op de Nederlandse samenleving

Familiebedrijven leveren niet alleen een forse bijdrage aan de economie, maar ook aan de Nederlandse samenleving als geheel. Dat laatste wordt vaak vergeten, ten onrechte, blijkt uit ons onderzoek.

Het onderzoek dat PwC heeft uitgevoerd, laat zien dat familiebedrijven zich medeverantwoordelijk voelen voor een betere wereld en zich daar vervolgens ook voor inzetten. Daarmee leveren zij een bijdrage aan de doelstellingen die de Europese Commissie en de Nederlandse overheid zich hebben gesteld voor 2020. Familiebedrijven creëren werkgelegenheid, investeren in R&D, zetten zich in voor een duurzame bedrijfsvoering, spannen zich om vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen en pakken armoede & sociale uitsluiting aan.

Op grond van onze onderzoeksresultaten verwachten wij dat familiebedrijven de positieve trend zullen doorzetten. Met name de rol van familiebedrijven als schepper van banen zal belangrijk blijven voor de toekomst. Niet alleen vanwege de directe economische gevolgen van 'het kunnen werken', maar ook omdat dit direct bijdraagt aan het voorkomen van schooluitval en het bestrijden van armoede & sociale uitsluiting.

Door hun bijdrage aan de Nederlandse samenleving maken familiebedrijven hun maatschappelijke legitimatie waar.

Contact

Jan Willem Velthuisen
+31 (0)88 792 7558
jan.willem.velthuisen@nl.pwc.com

Renate de Lange-Snijders
+31 (0) 88 792 39 58
renate.de.lange@nl.pwc.com

Casper de Nooijer
+31 (0) 88 792 19 35
casper.de.nooijer@nl.pwc.com

PwC
Chief Economist Office

Co-auteurs:

Carl Dijkstra
Geeske Brummel
Lauren Smink
Maria Klever
Mauricette Schaufeli
Mitra Tydeman-Yousef
Walid Sediq

Bij PwC in Nederland werken ruim 4.200 mensen met elkaar samen vanuit 12 vestigingen. PwC Nederland helpt organisaties en personen de waarde te creëren waarnaar zij op zoek zijn. Wij zijn lid van het PwC-netwerk van firma's in 157 landen met meer dan 195.000 mensen. Wij zien het als onze taak om kwaliteit te leveren op het gebied van assurance-, belasting- en adviesdiensten. Vertel ons wat voor u belangrijk is. Meer informatie over ons vindt u op www.pwc.nl.

De inhoud van deze publicatie is uitsluitend voor informatieve doeleinden opgesteld en bevat geen professioneel advies en mag dan ook niet als een substituuat daarvoor worden beschouwd. PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. aanvaardt derhalve geen aansprakelijkheid voor gevolgen die kunnen optreden indien op basis van de inhoud van deze publicatie al of niet wordt gehandeld dan wel anderszins besluiten worden genomen.

© 2016 PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284). Alle rechten voorbehouden. PwC verwijst naar de Nederlandse firma en kan soms naar het PwC-netwerk verwijzen. Elke aangesloten firma is een afzonderlijke juridische entiteit. Kijk op www.pwc.com/structure voor meer informatie.